

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-413/18-H

Název	Základní umělecká škola Hořice, Havlíčkova 1107
Sídlo	Havlíčkova 1107, 508 01 Hořice
E-mail	zushorice@raz-dva.cz
IČ	67 440 118
Identifikátor	600 092 526
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Zdenka Vaškovová
Zřizovatel	Město Hořice
Místa inspekční činnosti	Havlíčkova 1107, 508 01 Hořice Husova 1414, 508 01 Hořice č.p. 1, 507 77 Cerekvice nad Bystřicí Komenského 95, 507 81 Lázně Bělohrad
Termín inspekční činnosti	29. až 31. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Hořice, Havlíčkova 1107 (dále škola nebo ZUŠ) poskytuje základní umělecké vzdělávání ve třech uměleckých oborech – v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém přípravného studia a základního studia I. a II. stupně. Připravuje také žáky pro vzdělávání na středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Výuka žáků ve výtvarném a literárně-dramatickém oboru probíhá prvním rokem na pracovišti v ulici Husova, kde má škola pronajaté přízemí budovy jiného subjektu. Přesto zájem o vzdělávání v ZUŠ přesahuje možnosti školy dané její stanovenou kapacitou a prostorovým potenciálem. Ve škole působí různé soubory a orchestry. ZUŠ se čteně a velmi významně zapojuje do kulturního života města Hořice i Královéhradeckého kraje. Stěžejním zdrojem informací o vzdělávací nabídce školy a jejích aktivitách jsou webové stránky www.zushorice.cz. Každoročně je vydávána ročenka ZUŠ, která velice atraktivní formou mapuje uplynulý školní rok.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje všechny předpoklady pro výkon této činnosti. Jejím poradním orgánem je pedagogická rada, která pravidelně projednává záležitosti týkající se organizace výuky a uměleckého provozu školy. Ředitelka školy jmenovala svoji zástupkyni, pedagožku výtvarného oboru, která přebírá pravomoci ředitelky školy v případě její dlouhodobé nepřítomnosti. Ředitelka školy má zpracovanou koncepci rozvoje, která vychází z potřeb školy, požadavků jednotlivých uměleckých oborů a oddělení. Vlastní pracovní režim ZUŠ se řídí ročním plánem výchovně vzdělávací činnosti na příslušný školní rok. Roční plán je zpracován jako komplexní dokument, který zahrnuje všechny oblasti činnosti školy. Informování zaměstnanců se uskutečňuje především při každodenním kontaktu, na pravidelných poradách a elektronickou komunikací. Hodnocení pedagogického procesu probíhá formou hodnocení koncertů, výstav a vystoupení. Hospitační činnost probíhá podle dokumentu Kritéria hospitační činnosti ředitelky ZUŠ. Hospitace ve výtvarném oboru zajišťuje zástupkyně ředitelky školy. Škola propaguje svoji činnost na webových stránkách svých i stránkách jejího zřizovatele. Využívá také regionální televizi a plakátovací plochy. Řízení a organizace činnosti školy, vyhodnocování práce pedagogů a nastavený systém jejich pravidelně realizované sebereflexe jsou účinné a vytvářejí kvalitní podmínky pro zlepšování uměleckého vzdělávání žáků a rozvoj jejich individuálních osobnostních předpokladů.

Škola dlouhodobě aktivně spolupracuje s řadou partnerů v oblasti vzdělávací, umělecké a ekonomické. Zřizovatel školy umožňuje žákům všech tří uměleckých oborů ve svých veřejných prostorách prezentovat výsledky vzdělávání. Škola navázala a dlouhodobě udržuje partnerskou spolupráci se ZUŠ v Trstené. Prostřednictvím partnerství se zákonnými zástupci žáků se škola stává místem setkávání více generací. Rodiče aktivity školy podporují a podílejí se např. na výrobě kostýmů pro vystoupení literárně-dramatického oboru. Dny otevřených dveří jsou nejen přehlídkou činnosti školy, ale i příležitostí pro získávání nových zájemců o umělecké vzdělávání. Dalšími spolupracujícími partnery jsou místní školy a další subjekty, pro které žáci ZUŠ připravují divadelní vystoupení, koncerty a výstavy. Účastí na výtvarných dílnách pro mladé umělce v rámci konání SochArt škola podporuje aktivity Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích. Tvůrčí je také spolupráce s Gymnáziem a Střední odbornou školou pedagogickou v Nové Pace zejména v oblasti rozsáhlých výtvarných projektů. Škola každoročně organizuje pracovní výjezd žáků do Itálie. Tím umožňuje představit činnost jednotlivých oborů na zahraničním festivalu umění.

Žáci literárně-dramatického oboru dokumentovali a následně zpracovávali zážitky z celého pobytu. Žáci výtvarného oboru zde zpracovávali projekt, jehož výsledkem je stálá expozice výtvarných prací ve zdravotnickém zařízení v Hořicích. Další příležitostí k představení činnosti všech uměleckých oborů školy na veřejnosti je každoroční účast na festivalu ZUŠ Open, v rámci kterého probíhají výstavy, umělecké dílny, koncerty, happeningy a divadelní představení. Všechny tyto aktivity významným způsobem obohacují a zkvalitňují vzdělávání žáků a podporují všestranný rozvoj jejich osobnosti.

Za poslední dva roky prošel pedagogický sbor výraznější obměnou a v současné době jsou personální podmínky školy vzhledem k realizovanému školnímu vzdělávacímu programu optimální. 17 pedagogů má odbornou kvalifikaci a u dvou učitelů ředitelka školy rozhodla o uznání odborné kvalifikace na základě jejich dosavadní umělecké praxe. Začínajícím vyučujícím je poskytována metodická pomoc ze strany vedení školy i jejich kolegů. V rámci dalšího vzdělávání se pedagogičtí pracovníci zúčastňují seminářů zaměřených např. na zvyšování odbornosti, nové trendy ve výuce v jednotlivých vzdělávacích oborech, na individuální přístup k žákům. Velká pozornost je soustředěna také na samostudium učitelů a jejich vlastní umělecké aktivity. Pedagogové zpracovávají pravidelně jednou za rok sebehodnocení, které zahrnuje i zhodnocení účasti na jejich dalším vzdělávání. Získané poznatky pedagogové sdílejí na společných setkáních a efektivně využívají ve své práci.

Škola má odpovídající materiální podmínky pro zajištění kvalitní výuky žáků. Pedagogové zatím pouze částečně využívají elektronické vedení dokumentace, přechod na úplné vedení elektronické dokumentace je naplánován na příští školní rok. Z tohoto důvodu byly v letošním školním roce všechny učebny vybaveny počítači. V hlavní budově jsou umístěny učebny hudebního oboru. Udržovaná školní zahrada je využívána při kolektivní výuce a pro pořádání koncertů. Notový materiál a hudební nástroje jsou průběžně doplňovány a jsou žákům bezplatně půjčovány. Žáci výtvarného oboru mají k dispozici grafický lis, hrnčířské kruhy, vypalovací pec a knihovnu s odbornou literaturou. Teoretická výuka hudební nauky probíhá v učebně vybavené moderní didaktickou technikou. Veřejná vystoupení žáků školy se konají také v místním divadle a kulturním domě.

V oblasti zajištění bezpečnosti žáků měla škola nastavená pravidla chování jak pro žáky, tak pro vyučující. O dodržování pravidel bezpečného chování svědčí mimo jiné i dlouhodobá absence úrazů.

Využitím finančních prostředků získaných především od zřizovatele a z úplaty za vzdělávání dochází k postupnému obnovování a modernizaci materiálního vybavení, a tím jsou zkvalitňovány podmínky pro vzdělávání žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program je vypracovaný v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání a umožňuje naplňovat stanovené očekávané výstupy vzdělávání ve všech nabízených uměleckých oborech. Dokument odpovídá aktuálním potřebám školy, v současné době její vedení vytváří podklady pro zapracování změn zejména v oblasti materiálních podmínek, které nastaly v průběhu školního roku 2017/2018.

Hospitace v hudebním oboru probíhaly týden před postupovými zkouškami, které má škola stanovené ve svém vzdělávacím programu. Přístup pedagogů tedy odpovídal této situaci a na sledovaných hodinách převládala snaha o precizaci jednotlivých skladeb a příprava na vystoupení před komisí. V hodině hry na housle předvedením vlastní interpretace pedagožka vhodným způsobem demonstrovala nácvik studovaných skladeb. Kladně lze hodnotit její důraz na rytmickou složku, a to i při výuce kolektivní hudební praxe. Rezervy byly v použití

metronomu samotnými žáky. Ve výuce hry na klavír učitel vhodně volenými otázkami korigoval přednes jednotlivých skladeb. Akcent na kvalitu tónu byl prezentován přiměřeně věku žákyně. Další sledované hodiny hry na elektrickou kytaru a zobcovou flétnu byly zcela ve znamení přípravy na postupové zkoušky. Učitelé žáky vedli ke sluchové kontrole vlastního výkonu, ovšem bez důrazu na sebehodnocení. Informace o průběhu vzdělávání v hudebním oboru rodiče dostávají prostřednictvím žákovských knížek, které jsou vedeny přehledně a učitelé pravidelně vyučovací lekce klasifikují. V letošním školním roce bylo 14 žáků uvolněno z hudební nauky z důvodu jiných aktivit v době výuky tohoto předmětu. Při jejich uvolnění a doplnění povinného učiva škola postupovala podle pravidel uvedených ve školním řádu.

Výuka literárně-dramatického oboru probíhá v sedmi skupinách pod vedením jedné vyučující. Kromě výukových cílů se do dramatizace literárních děl promítají i cíle sociální, osobnostní, ale i jazykové (použití spisovné, obecné češtiny a dialektu). Do výuky je zařazována výroba kostýmů, loutek, kulís a psaní scénářů. V hospitovaných blocích tohoto uměleckého oboru měl na celkový průběh a úroveň výuky velmi pozitivní vliv tvůrčí přístup vyučující. Vyučovací hodiny byly výborně metodicky připravené s ohledem na obsah vyučovaných předmětů různých studijních zaměření. Používané metody a formy jednotlivých realizovaných činností odpovídaly věkovému složení žáků. Do vzdělávání byli aktivně zapojeni všichni žáci prostřednictvím tvořivých činností a skupinových i individuálních cvičení. Dovednosti významné pro realizaci a prezentaci dramatické tvorby byly důsledně rozvíjeny. Vyučující kladla důraz na správný mluvní projev žáků a vedla je k uvědomování si vlastní chyby. Žáci byli průběžně pozitivně hodnoceni, byli vedeni k sebereflexi a ke vzájemnému hodnocení. Posuzování jejich výkonu učitelkou a doporučení směřující k nápravě prováděných aktivit bylo smysluplné. Bohatá prezentace výsledků, uplatnění již nabytých dovedností a schopností, konfrontace s profesionálními umělci jsou pro žáky přínosné a motivující. Zviditelnění umělecké činnosti žáků literárně-dramatického oboru, které je i případnou motivací pro nové zájemce, vede ke zvyšování počtu žáků o vzdělávání v tomto uměleckém oboru. Své studijní výsledky žáci prezentují při ročníkových a absolventských představeních, mezioborových projektech, divadelních festivalech, přednesových přehlídkách a vystoupeních pro veřejnost.

Výuka výtvarného oboru se dlouhodobě uskutečňuje na třech místech poskytovaného vzdělávání. Díky zlepšeným prostorovým podmínkám může škola vyhovět maximálnímu počtu zájemců o výtvarné vzdělávání a při vlastní práci volit tomu odpovídající techniky, materiály a metody výuky. Všichni tři pedagogové podílející se na výuce při plánování práce vycházeli z ročních plánů, jejichž podkladem jsou obsahy učiva předmětů výtvarná tvorba a výtvarná kultura a dílčí evaluační dotazníky zadávané žákům v průběhu školního roku. Tematické zaměření umělecké tvorby vychází zejména ze zprávy o činnosti jednotlivých skupin za předcházející školní rok, aktuálních nápadů a námětů s ohledem na požadavky žáků, spolupráce školy s ostatními uměleckými obory školy a veřejností, případně soutěžních zadání či jiných zakázek. Převážná část výuky se realizuje prostřednictvím rozsáhlejších projektů, velmi často ve spolupráci s ostatními uměleckými obory. Dílčí témata tvořící projekt jsou žákům blízká, odrážejí okolní svět nebo vycházejí z dětské fantazie. Při motivaci k práci pedagogové vycházejí ze zkušenosti žáků, z detailního pozorování okolního světa, podporují u žáků uplatnění vědomostí získaných ve školní výuce. Inspiraci hledají na výstavách, v galeriích a exkurzích. Vyvrcholením umělecké činnosti je pravidelně organizovaný zahraniční zájezd ve spolupráci s okolními ZUŠ. Sledovaná výuka byla vedena v souladu s ročním plánem, s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a jejich dosavadní znalosti. Stavba hodiny byla promyšlená, jednotlivé její části na sebe logicky navazovaly. Učitelé kladli důraz na motivační část, jejíž součástí bylo učivo předmětu

výtvarná kultura. Žáci se tak s ohledem na cíl hodiny seznamovali s dějinami výtvarného umění, byli vedeni ke kritickému myšlení, učili se vnímat umělecké objekty. Do výuky byly účelně zařazeny učební pomůcky včetně digitálních technologií. Vyučující podporovali u žáků osobitost a originalitu zpracování, s ohledem na výtvarný záměr i volbu pracovního postupu nebo použití výtvarného materiálu. Žáky průběžně vedli k obhájení jejich uměleckého záměru a k sebereflexi. U žáků přípravného stupně dominoval detailní popis práce a názorný postup ze strany vyučujícího, žáci byli po malých dílčích krocích vedeni k dosažení cíle tak, aby při poměrné náročnosti na pracovní metodu byli ve své práci úspěšní. Pedagogové se žákům věnovali individuálně, zejména ve skupinách složených ze žáků rozdílné úrovně, dostatečný čas věnovali žákům připravujícím se na studium škol s uměleckým zaměřením a žákům připravujícím své absolventské práce.

V průběhu celé výuky pedagogové volili aktivity, které žáky rozvíjely v oblasti uměleckého cítění, podporovali jejich cílevědomost a zodpovědnost. Škola vytváří dostatek příležitostí pro veřejná vystoupení žáků a prezentaci jejich výtvarné činnosti a tím podněcuje u žáků spolupráci, vzájemný respekt a úctu k uměleckému výkonu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola hodnotí výsledky vzdělávání žáků podle transparentních pravidel uvedených zejména ve školním řádu. Pravidla umožňují škole podávat objektivní informace o úspěšnosti žáků ve vzdělávání. Pedagogové jsou s pravidly hodnocení ztotožnění, žáky hodnotí pravidelně a v souladu se školním řádem. S výsledky hodnocení jsou zákonní zástupci žáků seznamováni prostřednictvím veřejných vystoupení, výstav školního webu či pravidelně vydávaných publikací. Přenos informací mezi školou a zákonnými zástupci žáků o aktuálním hodnocení jednotlivců se systematicky uskutečňuje prostřednictvím žákovských knížek v hudebním oboru a nahodile při osobním kontaktu u ostatních uměleckých oborů. V maximální míře je využíváno motivační hodnocení, které vždy obsahovalo informaci o aktuálním žákově výkonu a vyjadřovalo míru jeho pokroku. Velký důraz je kladen na zveřejnění prací absolventů, jejich závěrečné práce a koncerty jsou vzorem pro žáky a zároveň napomáhají propagovat činnost školy na veřejnosti.

Do dlouhodobého systematického procesu hodnocení výsledků vzdělávání jsou zapojeni všichni pedagogové. Jejich každoroční hodnocení zaměřené na podmínky a průběh procesu výuky a úspěšnost žáků ve veřejných vystoupeních a výstavách výtvarných prací je podkladem pro přijímání efektivních následných opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků. Škola pravidelně vydává ročenku, která shrnuje celoroční práci uměleckých oborů, vyhodnocuje a oceňuje úspěšné žáky a absolventy studia. Na jejím obsahu se podílejí pedagogové i žáci. Tato publikace je k dispozici veřejnosti.

Škola přijímá všechny zájemce o vzdělávání na základě zveřejněných kritérií, podporuje žáky talentované, žáky v posledním ročníku studia a žáky připravující se na studium ve školách s uměleckým zaměřením tím, že se jim pedagogové věnují individuálně, spolupracují s významnými umělci v daném uměleckém oboru a podporují jejich reprezentaci školy v soutěžích. Zveřejněním jejich úspěchů pedagogové motivují ostatní žáky k intenzivní práci. Ve škole se dlouhodobě nevzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, strategie práce se žáky s potřebou podpůrných opatření je transparentně zachycena ve školním vzdělávacím programu.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekce škola získala nové prostory pro výuku literárně-dramatického a výtvarného oboru, a tím se částečně zlepšily prostorové podmínky pro vzdělávání žáků.
- Došlo k částečné generační obměně a stabilizaci pedagogického sboru.
- Podařilo se personálně zabezpečit hru na příčnou flétnu a uspokojit tak poptávku po vzdělávání žáků na tento hudební nástroj. Současně s tím se zrealizovala komorní hra zobcových fléten. Nově byla zahájena výuka hry na bicí nástroje a žestě, byl založen kytarový soubor a začala se vyučovat komorní akordeonová hra.
- Nákupem nových hudebních nástrojů se zlepšilo technické vybavení školy, a tím se zkvalitnily podmínky pro vzdělávání v hudebním oboru.
- Podařilo se zrealizovat priority dlouhodobé koncepce školy na období 2015 až 2019, které byly zaměřeny na vyrovnání počtu žáků v hudebním a výtvarném oboru, rozšíření a zabezpečení nabídky výuky hry na hudební nástroje kvalifikovanými pedagogy, získání nových prostorů pro realizaci uměleckého vzdělávání.

Silné stránky

- Aktivní spolupráce s profesními a sociálními partnery vede k efektivnímu rozvoji činnosti školy.
- Procesy řízení školy, vyhodnocování práce pedagogů a nastavený systém sebereflexe pedagogů jsou prováděny účinně a vytvářejí podmínky pro zkvalitňování vzdělávání žáků.
- Četná a pravidelná prezentace vzdělávacích výsledků základní umělecké školy obohacuje kulturní dění města i regionu.
- Realizované mezioborové projekty vedou k harmonickému rozvoji vědomostí, dovedností a postojů žáků a podporují jejich umělecké citění.
- Motivační fáze sledované výuky předmětu výtvarná tvorba byla účelná a promyšlená s ohledem na stanovený cíl. Vyučující při motivaci využili učební pomůcky včetně didaktických technologií a vhodně integrovali témata předmětu výtvarná kultura.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Příležitostí ke zlepšení je větší zapojení žáků do posouzení vlastního výkonu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat elektronický evidenční systém všemi pedagogy a postupně nastavit jeho funkčnost i pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Zrealizovat zavedení elektronického systému vedení dokumentace a školní matriky.
- Minimalizovat počet žáků, kteří jsou uvolněni z výuky předmětu hudební nauka.
- Vést žáky k sebehodnocení a efektivně využívat práci s chybou.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecké školy Hořice, Havlíčkova 1107, s účinností od 1. 10. 2009

2. Rozhodnutí vydané MŠMT s účinností od 1. 9. 2017, čj. MSMT-18928/2017-2, ze dne 24. 7. 2017
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 1994, ze dne 27. 7. 1994
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 5. 2018
5. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků v době inspekční činnosti a osvědčení o jejich dalším vzdělávání ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
6. Dokumentace vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, materiálním a finančním podmínkám pro školní rok 2017/2018
7. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný pro školní rok 2017/2018
8. Školní řád základní umělecké školy platný pro školní rok 2017/2018
9. Záписы z porad pedagogů vedené ve školním roce 2017/2018
10. Plán práce školy na školní rok 2017/2018
11. Hodnotící zpráva za školní rok 2015/2016
12. Závěrečné zprávy z činnosti jednotlivých uměleckých oborů za školní roky 2014/2015, 2015/2016 a 2016/2017
13. Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců školy za školní rok 2016/2017
14. Výkaz žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2017/2018
15. Rozvrh hodin ve školním roce 2017/2018
16. Třídní knihy vedené ve školním roce 2017/2018
17. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2017/2018
18. Školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018
19. Dokumentace k přijímacím zkouškám pro jednotlivé umělecké obory
20. Ročenky Základní umělecké školy Hořice
21. Absolventské práce žáků výtvarného oboru

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

M. Bělková v. r.

Mgr. Renata Nehybová, školní inspektorka

R. Nehybová v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Oškrobaná v. r.

MgA. Petr Fiala, odborník na hudební obor ZUŠ

P. Fiala v. r.

V Hradci Králové 21. 6. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Zdenka Vaškovová, ředitelka školy

Vaškovová Zd. v. r.

V Hořicích 26. 6. 2018